

21. okt. 2012

Afdelingschef
Lars Haagen Pedersen
Finansministeriet
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K

Kære Lars Haagen Pedersen

Tak for besvarelsen af min henvendelse af 16. sep. 2012 med skrivelse af 9. okt. 2012.

Essensen i det jeg efterspørger er en dokumentation af de justeringer i ADAM, der er foretaget i Finansministeriet i forhold til ADAM-modellen fra Danmarks Statistik, jf. ADAM – en model af dansk økonomi, TemaPubl 2012:1.

Svar: Finansministeriets anvendelse af ADAM-modellen til konsekvensberegninger på kortere eller mellemlangt sigt er baseret på Danmarks Statistiks modelversion undtagen i de to tilfælde, som er fremsendt med det tidligere svar af 9. oktober 2012.

Jeg må formode på skrivelsen af 9. okt. 2012, at en sådan sammenfattende og overskuelig dokumentation ikke er udarbejdet af finansministeriet, hverken i relation til ADAM-konjunktur eller ADAM-mellemlang sigt.

Svar: Der henvises til svar på din skrivelse af 29. oktober 2012.

Jeg skal i øvrigt også vedstå, at jeg endnu ikke har læst al det materiale, som der refereres til i din skrivelse af 9. okt., men det vil jeg gøre i den efterfølgende tid.

Men allerede på basis af det fremsendte kan jeg se, at der er afgørende forhold, som jeg må bede om en uddybende forklaring af.

I første omgang vedrører det eksport- og importelasticiteterne i ADAM-mellemlang sigt. Der refereres i såvel notat af 18. jan. 2012 *Beskæftigelsesvirkninger af "Vores Energi"* som i besvarelse af spørgsmål nr. 36 til, at import- og eksportelasticiteterne i ADAM-mellemlang sigt er sat til -5 på lang sigt svarende til niveauet i DREAM.

I den forbindelse har jeg følgende spørgsmål:

I ADAM-Danmarks Statistik – herefter ADAM-DS – er eksporten opdelt i 5 varegrupper og i 3 tjenestegrupper. For fem af disse grupper er der estimeret adfærdsrelationer. Er der anvendt en langtidselasticitet på -5 for alle 8 grupper i ADAM-mellemlang sigt? Og hvor hurtig og hvordan går tilpasningen op til langtidselasticiteten på -5. Der burde ligge et teknisk notat om dette væsentlige punkt, som jeg herved også efterspørger.

I ADAM-DS er importen opdelt i 10 grupper, heraf 8 varer og 2 tjenester. Der er adfærdsrelationer for 3 af disse grupper. Er der anvendt en langtidselasticitet på -5 for alle 10 grupper i ADAM-mellemlang sigt? Og hvor hurtigt og hvordan går tilpasningen op til langtidselasticiteten på -5. Der burde ligge et teknisk notat om dette væsentlige punkt, som jeg herved også efterspørger.

Svar: I de to konkrete tilfælde, hvor der er sket en justering, er dette sket i elasticiteterne for eksportkomponenterne SITC2-SITC4, SITC5-SITC9 (der i ADAM udgør to eksportvaregrupper), samt for turistindtægter og den øvrige tjenesteeksport. Elasticiteterne i standard-ADAM er ganget med $2\frac{1}{2}$, og tilsvarende for import-priselasticiteterne.

Som beskrevet i tidligere svar er denne tilpassede version af ADAM kun benyttet i de nævnte to tilfælde og justeringen af eksportpriselasticiteterne skal primært ses i lyset af, at der også i forhold til andre makroøkonomiske modeller (både i DK og udlandet) er tale om en særdeles langsom tilpasning i ADAM-modellen. Udenrigshandelelasticiteterne skal derfor ses som et "håndtag" til at bringe tilpasningstiden i den aktuelle ADAM-version tættere på fx SMEC og tidligere ADAM-versioner. En uddybning af problemstillinger og faldgruber i arbejdet med at estimere troværdige langsigtselasticiteter på makrodata planlægges i øvrigt til offentliggørelse i en kommende Finansredegørelse.

Til ADAM-konjunktur har jeg følgende generelle spørgsmål, idet jeg bemærker, at jeg naturligvis er opmærksom på, at der i kortidsvurderinger ved hjælp af makroøkonomiske modeller indgår langt mere information end blot den rå modelramme, jf. dine bemærkninger i første bullit i skrivelsen af 9. oktober.

Jeg antager, at der principielt i Finansministeriet nu tages udgangspunkt i den modelversion af ADAM fra Danmarks Statistik, der er dokumenteret i TemaPubl 2012:1. Det generelle spørgsmål er herefter, hvilke adfærdsrelationer er ændret i den version, der anvendes af Finansministeriet og hvad er dokumentationen herfor? Jeg efterspørger grundlæggende en tilsvarende dokumentation, som er anvendt af Danmarks Statistik i TemaPubl 2012:1.

Svar: Adfærdsrelationerne er uændrede. Som bekendt er der i ADAMs adfærdsrelationer et additivt justeringsled, der anvendes, når information for fx indeværende år afviger fra det resultat, som modellens estimerede relation lægger op til. I forbindelse med konjunkturvurderinger vil det *altid* være nødvendigt at tilpasse justeringsled i adfærdsrelationerne, så disse bringes i overensstemmelse med de skøn, der foretages udenfor modellen. I den forbindelse vil information fra ADAMs adfærdsrelationer blive vurderet sammen med ekstern information, og de indlagte justeringsled vil være begrundet i faglige vurderinger. Alternativt kunne det af praktiske årsager lige så godt vælges at eksogenisere adfærdsrelationer i konjunkturvurderingen. Dette svarer blot til at lade modellen beregne størrelsen af det nødvendige justeringsled i de berørte relationer (Til efterfølgende politikberegninger/simulationsbrug kan relationen frit reendogensieres, uden at dette påvirker forløbet eller modellens egenskaber).

Jeg er ret overbevist om, at jeg er nødt til at komme med flere supplerende spørgsmål på det foreliggende grundlag, når jeg trænger dybere ind i det nu anvendte modelapparat, ligesom jeg naturligvis vil kontakte DREAM-gruppen for dokumentation for de parametre, der er hentet herfra.

Med venlig hilsen

Christen Sørensen